

SYLABY
DEJINY ŠTÁTU A PRÁVA NA ÚZEMÍ SLOVENSKA I.
(program prednášok)

Zimný semester

Vyučujúci: doc. JUDr. PhDr. Martin Skaloš, PhD., Mgr. Zuzana Mičková, PhD.

Trvanie: 2 vyučovacie hodiny týždenne

Témy prednášok:

1. téma: Periodizácia a pramene právnych dejín, predštátne útvary a Veľká Morava

- a) Periodizácia dejín po rok 1918
- b) Delenie prameňov práva
- c) Samova ríša
- d) Nitrianske kniežatstvo
- e) Veľká Morava – obyvateľstvo, územie, štátna správa, právo a právne pamiatky

2. téma: Vznik Uhorska a stredoveké Uhorsko (do roku 1526)

- a) ranofeudálny štát
- b) štát v období feudálnej rozdrobenosti
- c) stavovská monarchia
- d) všeobecná charakteristika
- e) štátna správa
- f) právne pamiatky

3. téma: Štát a právo na území Slovenska v období absolutizmu do roku 1848

- a) Počiatky novovekého štátu
- b) Osvietenský absolutizmus Márie Terézie a Jozefa II.
- c) Všeobecná charakteristika
- d) Štátna správa
- e) Právne pamiatky

4. téma: Právny partikularizmus

5. téma: Súkromné právo do roku 1848

- 1) Osobné právo
- 2) Vecné právo
- 3) Záväzkové právo
- 4) Dedičské právo
- 5) Rodinné právo

6. téma: Trestné právo do roku 1848

- a) Trestné právo hmotné
- b) Procesné právo
- c) Tzv. božie súdy (ordály)

- d) Procesy s čarodejnicami v Uhorsku
- e) Vybrané procesy z územia Slovenska (napr. proces s Jánom Literátom z Madočian, trestné právo v mestských knihách)

7. téma: Revolúcia v rokoch 1848/9 a zánik feudalizmu

- 1) Marcová - bratislavská ústava a konštitucionalizmus
- 2) Stadionova ústava
- 3) vyhlásenie nezávislosti Uhorska
- 4) požiadavky Ľudovíta Štúra na uhorskom sneme

8. téma: Neoabsolutizmus a Rakúsko-Uhorské vyrovnanie

- a) Uhorsko v období neoabsolutizmu
- b) Judexkuriálna konferencia
- c) Rakúsko-Uhorské vyrovnanie
- d) slovenské národné požiadavky

9. téma: Súkromné právo v období 1848 – 1918

- 1) Osobné právo
- 2) Vecné právo
- 3) Záväzkové právo
- 4) Dedičské právo
- 5) Rodinné právo
- 6) Dočasné súdne pravidlá
- 7) Občiansky súdny poriadok
- 8) Obchodné zákonníky

10. téma: Trestné právo v období 1848 – 1918

- a) Právny dualizmus v monarchii
- b) Trestný zákon o zločinoch a prečinoch zák. čl. č. 5/1878
- c) Trestný súdny poriadok
- d) Procesy s národovcami (napr. s Andrejom Hlinkom, Svetozárom Hurbanom Vajanským)

11. téma: Kríza režimu a prvá svetová vojna

- a) Odliv obyvateľstva zo Slovenska do emigrácie
- b) Neudržateľnosť režimu vo vzťahu k multietnickému Uhorsku
- c) Monarchia vo Veľkej vojne
- d) Kolaps v štáte a kapitulácia monarchie
- e) Maďarizácia

12. téma: Presahy právnych dejín do roku 1918 do súčasnosti

- a) Štátne sviatky a pamätné dni v Slovenskej republike v kontexte právnych dejín
- b) Cyrilo-metodská tradícia (Veľká Morava, národovci v 19. storočí až po preambulu Ústavy Slovenskej republiky)

13. téma: Zhodnotenie historického vývoja práva a právnej kultúry Uhorska s dôrazom na územie dnešného Slovenska

